

รูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

นาย สรวีย์ รัฐพิทักษ์ฉัตรดา

ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ราชพิทักษ์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2564

เอกสารวิจัยเรื่อง รูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
โดย นาย สรวิทย์ รัฐพิทักษ์ถิรดา
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ปริญา ฉายะพงษ์

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2564 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก
(มหศักดิ์ เทพหัสติน ณ อยุธยา)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก ประธานกรรมการ
(นิพนธ์ บุญศิริ)

พลตรี ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา
(ดิเรก ดีประเสริฐ)

พันเอก กรรมการ
(ปริญา ฉายะพงษ์)

พันเอกหญิง กรรมการ
(รัญนุช สิงห์พันธุ์)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย นาย สรวีย์ รัฐพิทักษ์ถิรดา
เรื่อง รูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
วันที่ กันยายน 2564 **จำนวนคำ :** 7,615 **จำนวนหน้า :** 18
คำสำคัญ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

เอกสารวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อศึกษาปัญหาที่ส่งผลต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเพื่อเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ส่งปัญหาต่อประเทศไทยอย่างกว้างขวาง และรุนแรง แม้ว่าที่ผ่านมาประเทศไทยจะประสบความสำเร็จในการป้องกัน และควบคุมโรค ทว่าการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง และต่อเนื่องได้ส่งปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคม จนก่อให้เกิดความปกติใหม่ (New Normal) ทำให้ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ เงื่อนไข และบริบทการพัฒนาใหม่ของประเทศยิ่งขึ้น

แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คือ การนำแนวทางการพัฒนาจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญเป็นพิเศษ และประเด็นการพัฒนาเพิ่มเติม ซึ่งจำเป็นต้องเร่งดำเนินการ เพื่อให้สามารถรับมือ และเตรียมความพร้อมในการเยียวยาช่วยเหลือผู้ที่ได้รับปัญหา ฟื้นฟูกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมให้เข้าสู่ภาวะปกติ รวมทั้งแนวทางที่ 1 หลักการ 3 ล. คือ “ลด เลี่ยง ดูแล” แนวทางที่ 2 คือ เทคโนโลยีที่นำมาปรับใช้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และแนวทางที่ 3 คือ การใช้วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งทั้ง 3 แนวทางนี้ จะเป็นเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงมาเป็น “จุดเปลี่ยน” ในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่จุดหมายใหม่ที่ดีกว่าในอนาคต

ABSTRACT

AUTHOR : Mr. Sorravee Ratchapitaktirada

TITLE : Patterns for Preventing the Epidemic Coronavirus 2019.

DATE : September, 2021 **WORD COUNT :** 7,615 **PAGES :** 18

KEY TERMS : The Epidemic Coronavirus 2019

CLASSIFICATION : Unclassified

The objectives of this research paper are to study the current situation in preventing the epidemic of the Coronavirus 2019, to study the problems affecting the prevention of the Coronavirus 2019 epidemic, and to suggest useful guidelines for prevention epidemic of Coronavirus 2019.

The results of the research found that the Current conditions to prevent the epidemic of Coronavirus 2019 and the epidemic situation of Coronavirus 2019 has resulted in widespread and severe problems in Thailand. Although in the past Thailand has been successful in disease prevention and control, but the epidemic is severe and continually causing economic and social problems until causing a new normal. As a result, the direction of national development according to the Master Plan under the National Strategy, need to be reviewed to be more consistent with the country's new situation, conditions and development context.

The helpful guidelines to prevent the epidemic of the Coronavirus 2019 is adopting development guidelines from the Master Plan under the National Strategy focusing on giving special importance and further development issues, which need to be expedited to be able to cope and prepare for healing the people who have been in trouble, restore economic activity and society to normalcy. Apart from that, there are 3 directions which would be the condition of changing to a "turning point" in driving the country towards a new, better destination in the future. First are 3 principles of "reduce, avoid, and care". Second is applying technology to prevent the epidemic of Coronavirus 2019. Third is Vaccination to prevent Coronavirus 2019.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความอนุเคราะห์ และความร่วมมือจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พันเอก ปริญญา ฉายะพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา และ พลตรี ดิเรก ดีประเสริฐ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พลตรี มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก รวมทั้ง พันเอก นิพนธ์ บุญศิริ พันเอกหญิง ธัญนุช สิงห์พันธุ์ คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ซึ่งทุกท่านกรุณาสละเวลาในการตรวจสอบ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย ซึ่งมีความสำคัญ และมีคุณค่าต่อการศึกษาในครั้งนี้ จนทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูล และนำไปใช้ในการวิจัยจนประสบผลสำเร็จ

หากข้อคิดเห็นที่ได้แสดงในเอกสารวิจัยฉบับนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวม ผู้วิจัยขอมอบความดีให้กับ วิทยาลัยการทัพบก ที่ได้เป็นผู้มอบความรู้ ทักษะ และแนวคิดที่กว้างไกลให้แก่ผู้วิจัย แต่หากเอกสารวิจัยฉบับนี้ยังมีข้อบกพร่อง ผู้วิจัยพร้อมรับคำแก้ไขด้วยความขอบคุณอย่างยิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
วิธีการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์.....	6
สภาพปัจจุบันในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019.....	6
ปัญหาที่ส่งผลต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019.....	8
แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019.....	11
บทที่ 3 บทอภิปรายผล.....	15
บทที่ 4 บทสรุป.....	17
ข้อเสนอแนะ.....	18
เอกสารอ้างอิง.....	19
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	21

บทที่ 1

บทนำ

ที่มา และความสำคัญของปัญหา

การระบาดทั่วของโควิด - 19 เป็นการระบาดทั่วโลกที่กำลังดำเนินไปของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19; โควิด - 19) โดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน (การระบาดทั่วของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562 - 2563) องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ ในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่ว ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 (ประกาศภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ, 2563) คลังข้อมูลเก่าเก็บจากแหล่งเดิม ณ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เวลามาตรฐานกรีนิช 07.09 น. มีผู้ติดเชื้อยืนยันแล้วมากกว่า 59,002,152 คนใน 210 ประเทศและดินแดน (การระบาดทั่วของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562 - 2563) มีผู้เสียชีวิตจากโรคระบาดแล้วมากกว่า 1,393,879 คน และมีผู้หายป่วยแล้วมากกว่า 40,776,358 คน (wiki pedia, 2563)

โควิด - 19 เป็นเชื้อไวรัสชนิดอาร์เอ็นเอที่มีเปลือกหุ้ม มีชื่อว่า ไวรัสซาร์โควิททู (SARS-CoV-2) ภาษาไทยเรียกว่า ไวรัสระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงชนิดที่ 2 ซึ่งก่อโรคในระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร ติดต่อดี้ง่ายผ่านการไอ จาม เกิดละอองเสมหะ ละอองน้ำมูก น้ำลาย ตรวจพบได้ทั้งในเลือด น้ำมูก น้ำลาย เสมหะ และสามารถตรวจเจอได้จากอุจจาระด้วย โดยเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ที่ก่อโรคโควิด - 19 ส่งผลกระทบต่อร่างกายคนเราแตกต่างกันออกไป หลายคนอาจไม่แสดงอาการป่วยเลย แต่บางคนอาจต้องรักษาตัวในโรงพยาบาลนานหลายสัปดาห์ (องค์กรเพื่อการวิจัย เวลล์คัม ทรัสต์ (Wellcome Trust, 2020)

เชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่สามารถเข้าสู่ร่างกายเราได้ทางปาก จมูก หรือ ตา โดยมักไปเกาะติดกับเซลล์ในเยื่อจมูก ช่องคอ ทางเดินหายใจ หรือปอด ซึ่งมันสามารถเปลี่ยนให้เซลล์เหล่านี้กลายเป็นโรงงานที่เพิ่มจำนวน และแพร่เชื้อไวรัสออกไป สำหรับคนส่วนใหญ่ เมื่อติดเชื้อชนิดนี้อาจมีอาการรุนแรงที่สุด คือ มีไข้สูง ไอ และหายใจลำบาก แต่ไวรัสโควิด - 19 อาจสร้างความเสียหายต่อหลอดเลือดขนาดเล็กที่อยู่ในปอด และทำให้เลือดแข็งตัวเป็นลิ่ม หากเกิดการอักเสบที่ถุงลมซึ่งมีหน้าที่นำออกซิเจนเข้าสู่เลือดก็จะทำให้เกิดอาการปอดบวม ซึ่งในผู้ป่วยอาการหนักนั้น แพทย์จะต้องรักษาด้วยการให้ออกซิเจน เพราะปอดเต็มไปด้วยของเหลวและซากเซลล์ที่ตายแล้ว (wiki pedia, 2563)

การป้องกันตนเองเป็นเกราะกำบังที่ดีที่สุด ด้วยการใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง อุปกรณ์ป้องกันการเข้าของเชื้อ หน้ากากอนามัยมีแบบที่ใช้แล้วทิ้งกับหน้ากากอนามัยที่เป็นผ้า ซึ่งต้องซักทำความสะอาด

สะอาดบ่อยครั้ง และกรองโรคได้ โดยการป้องกันตนเองจากไวรัสโควิด - 19 มีดังนี้ การสวมหน้ากากอนามัยอย่างถูกต้อง, การล้างมือด้วยสบู่ และน้ำสะอาด หรือการถูมือด้วยเจล แอลกอฮอล์ และการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) (คู่มือทหารด้านภัย โควิด - 19, 2563) รวมทั้งการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง (Work from Home), ออกจากบ้านเมื่อ จำเป็นเท่านั้น, ใช้รถสาธารณะเมื่อจำเป็นเท่านั้น และหลีกเลี่ยงชั่วโมงเร่งด่วน หากต้องซ้อน มอเตอร์ไซด์ควรนั่งหันข้าง ๆ และในปัจจุบัน การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยังมีอีก 2 ทาง ซึ่งได้แก่ การนำเทคโนโลยีที่นำมาปรับใช้ ก็คือ การใช้เครื่อง UVC และ Ozone และ การใช้วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (กรมควบคุมโรค, 2564)

ในภูมิภาคเอเชีย มีผู้ติดเชื้อ COVID - 19 มากที่สุดอันดับที่ 2 ของโลก โดย สำนักข่าวรอยเตอร์ รายงานว่า เอเชียมีผู้ติดเชื้อ COVID - 19 จำนวนมากกว่า 10 ล้านคน หรือคิดเป็น 1 ใน 4 ของ ผู้ติดเชื้อทั่วโลกจำนวน 42.1 ล้านราย นับเป็นภูมิภาคที่มีผู้ติดเชื้อมากที่สุดอันดับ 2 ของโลก รองจากลาตินอเมริกา โดยอินเดีย และอินโดนีเซียมีจำนวนผู้ติดเชื้อ และผู้เสียชีวิตมากที่สุดใน เอเชียใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อดี ผู้เชี่ยวชาญขององค์การอนามัยโลก เสนอแนะให้ยุโรป และอเมริกาเหนือใช้เอเชียเป็นต้นแบบการดำเนินการป้องกันการแพร่ ระบาดของเชื้อ COVID - 19 และการกักตัวเพื่อสังเกตอาการติดเชื้อ (สถานการณ์โควิด - 19, 2563)

ปัจจุบัน ประเทศไทยประสบปัญหา ไวรัสโคโรนา (Coronavirus) เป็นไวรัสที่ถูกพบครั้งแรกในปี 1960 ซึ่งเป็นไวรัสที่สามารถติดเชื้อได้ทั้งในมนุษย์ และสัตว์ ผู้ที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 มีอาการคล้ายไข้หวัด อาการทางเดินหายใจ เช่น มีไข้ ไอ มีน้ำมูก ในผู้ป่วยบางรายอาจมี อาการรุนแรงทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ปอดบวม ปอดอักเสบ ไตวาย หรืออาจเสียชีวิต แม้ว่าอาการหลายอย่างจะคล้ายคลึง แต่เนื่องจากเกิดจาก เชื้อไวรัสที่แตกต่างกัน จึงเป็นเรื่องยาก ที่จะสามารถระบุโรคตามอาการเพียงอย่างเดียว จึงต้องอาศัยการทดสอบทางห้องปฏิบัติการเพื่อยืนยันเชื้อ ไวรัสชนิดนี้มีความเป็นไปได้ที่มีสัตว์เป็นแหล่งรังโรค ส่วนใหญ่แพร่กระจายผ่านการ สัมผัสกับผู้ติดเชื้อ ผ่านทางละอองเสมหะจากการไอ จาม น้ำมูก น้ำลาย ปัจจุบันยังไม่มีหลักฐาน สนับสนุนการแพร่กระจายเชื้อผ่านทางฟืนผิวสัมผัสที่มีไวรัสแล้วมาสัมผัส ปาก จมูก และตา

แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ฯ มีเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการดำเนินงานและ แผนงาน โครงการที่สำคัญ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในระหว่าง พ.ศ. 2564 - 2565 คือ เป้าหมาย และตัวชี้วัด แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ฯ กำหนดเป้าหมายการ ดำเนินงานในระยะเวลา 2 ปี โดยพิจารณาจากสถานการณ์ปัจจุบันที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่ ร่วมกับเงื่อนไข ความจำเป็นด้านกรอบวงเงินงบประมาณภาครัฐที่สามารถบริหารจัดการ และ จัดสรรได้ รวมถึงการคาดการณ์ถึงโอกาสที่พึงเกิดขึ้นจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งประเทศไทยมีศักยภาพในการที่จะสร้างสรรค์ และต่อยอดไปสู่การพัฒนาในระยะต่อไป ทั้งนี้

เพื่อให้เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ โดยแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ฯ มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ คนสามารถยังชีพอยู่ได้ มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงสร้างอาชีพ และกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ และมีการวางรากฐาน เพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่ (Economic Transformation) (แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. 2564 - 2565)

กองทัพบกยังคงให้ความสำคัญในการป้องกันการติดเชื้อ โควิด - 19 ทั้งมาตรการคัดกรองป้องกันและบรรเทาภัยให้ความรู้ การปฏิบัติตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งสนับสนุนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานคัดกรอง ณ ท่าอากาศยาน 9 แห่งทั่วประเทศ และพื้นที่ด่านตรวจผ่านเข้าออกตามแนวชายแดน ควบคู่ไปกับการแจกจ่ายหน้ากากอนามัย โดยในช่วงเดือน ก.พ.63 นี้ ได้แจกจ่ายหน้ากากให้ประชาชนไปแล้ว 150,000 ชิ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการที่กระทรวงสาธารณสุขระบุให้โควิด - 19 เป็นโรคติดต่ออันตรายลำดับที่ 14 ตาม พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2558 (พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558) กองทัพบกโดย กรมแพทย์ทหารบก จึงได้ออกประกาศแนวทางในการปฏิบัติ สำหรับการเดินทางในช่วงที่มีการระบาดของ COVID - 19 โดยกำหนดให้กำลังพลกองทัพบก ควรตรวจหรือหลีกเลี่ยงการเดินทางไปยังประเทศหรือผ่านประเทศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ ให้ติดตามสถานการณ์แพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง และให้เข้าสู่กระบวนการคัดกรองอย่างเคร่งครัด เมื่อมีความจำเป็นต้องไปยังประเทศที่มีความเสี่ยง หลังจากกลับมา ต้องเฝ้าระวังสังเกตอาการ และควรจำกัดบริเวณของตนเองในช่วง 14 วัน ตามมาตรการด้านการแพทย์

ส่วนกำลังพลทั่วไปต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดในมาตรการการป้องกันโรคในทุกด้าน รวมทั้งโรงพยาบาล และหน่วยทหารซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะ มีผู้ผ่านเข้าออกเป็นจำนวนมาก ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อของโรคเป็นอันดับแรก ที่สำคัญโรงพยาบาลสังกัดกองทัพบก และหน่วยสายแพทย์ให้เตรียมความพร้อมในการดูแลตรวจคัดกรอง และรายงานผลตามขั้นตอนทางการแพทย์อย่างมีประสิทธิภาพ

ขณะนี้ยังคงมีข้อจำกัดด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 และการแพร่กระจายเชื้อ ดังนั้น จึงใช้ข้อมูลวิชาการของเชื้อไวรัสโคโรนาที่มีพันธุกรรมใกล้เคียงกัน ซึ่งพบว่า ไวรัสโคโรนามีความสามารถในการมีชีวิตอยู่บนผิวสัมผัสได้ไม่ดี จึงมีความเสี่ยงน้อยมากที่จะแพร่กระจายเชื้อไวรัสจากสินค้าหีบห่อ หรือสิ่งของ ปัจจุบันยังไม่มีหลักฐานสนับสนุนการแพร่กระจายเชื้อผ่านทางสินค้านำเข้าจากประเทศจีน และยังไม่พบผู้ป่วยที่มีความสัมพันธ์กับการขนส่งสินค้าแต่อย่างใด (สถานการณ์โควิด - 19, 2563)

การศึกษารูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อรักษาความมั่นคงแก่บุคลากร นายทหารชั้นสัญญาบัตร และความมั่นใจแก่ประชาชนชาวไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
2. เพื่อศึกษาปัญหาที่ส่งผลต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย ใช้แบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่ วิทยาลัยการทัพบก กำหนดเป็นแนวทางในการศึกษา
2. ขอบเขตการศึกษา ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาจากศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ขอบเขตด้านระยะเวลาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในห้วง พฤศจิกายน 63 - พฤษภาคม 64

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล สืบค้นข้อมูลจากสรุปผลการสัมมนา ฯ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และนำผลการวิเคราะห์มาหาข้อสรุป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม \ เวลา	พ.ย. 63	ธ.ค. 63	ม.ค. 64	ก.พ. 64	มี.ค. 64	เม.ย. 64	พ.ค. 64
1. การเสนอโครงการวิจัย	←→						
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล		←→					
3. การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล			←→				
4. การสรุปผลการวิจัย					←→		
5. การเขียนรายงานการวิจัย						←→	
6. การนำเสนอผลการวิจัย							*

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อให้ได้รูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
2. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่ส่งผลต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
3. เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแนวทางที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้เป็นอย่างดี

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

สภาพปัจจุบันในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทยได้ส่งปัญหาอย่างกว้างขวาง และรุนแรง แม้ว่าที่ผ่านมาประเทศไทยจะประสบความสำเร็จในการป้องกันและควบคุมโรค ทว่าการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง และต่อเนื่องได้ส่งปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคม จนก่อให้เกิดความปกติใหม่ (New Normal) ในขณะเดียวกัน แนวโน้มสำคัญของโลก (Mega Trends) อีกร้านี้การ ท่ามกลางความปั่นป่วน และการเปลี่ยนแปลง (VUCA World) จะเป็นปัจจัยเร่งสำคัญ ทำให้ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ เงื่อนไข และบริบทการพัฒนาใหม่ของประเทศยิ่งขึ้น โดยยังคง “เป้าหมาย (Ends)” ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) (ราชกิจจานุเบกษา, 2561) ไว้เช่นเดิม หากแต่มีการทบทวน และปรับเปลี่ยน “แนวทาง/วิธีการ (Ways)” และ “เครื่องมือ (Means)” ในรูปแบบของ “แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 - 2565” (แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ, 2563) ซึ่งจะเป็นการระบุแนวทางการพัฒนาจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องมุ่งเน้นให้ความสำคัญเป็นพิเศษ (Top Priorities) และประเด็นการพัฒนาเพิ่มเติม (Emerging Issues) ที่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการ เพื่อให้สามารถรับมือ และเตรียมความพร้อมในการเยียวยาช่วยเหลือผู้ที่ได้รับปัญหา พื้นฟูกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมให้เข้าสู่ภาวะปกติ รวมทั้งนำเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงมาเป็น “จุดเปลี่ยน” ในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่จุดหมายใหม่ที่ดีกว่าในอดีต

การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศเพื่อให้ความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงสามารถรับและลดความเสี่ยงขณะเดียวกันยังมีศักยภาพในการสร้างสรรค์ผลประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้สามารถ “ล้มแล้วลุกไว” (Resilience) อันประกอบด้วยมิติการพัฒนา 3 ประการ ได้แก่ 1) การพร้อมรับ (Cope) หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะวิกฤติให้สามารถยืดหยุ่น และต้านทานความยากลำบาก รวมถึงฟื้นคืนกลับสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว 2) การปรับตัว (Adapt) หมายถึง การปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงพร้อมกระจายความเสี่ยง และปรับตัวอย่างเท่าทันเพื่อแสวงหาประโยชน์จากสิ่งที่เกิดขึ้น และ 3) การเปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง และปัจจัยพื้นฐานให้สอดคล้องกับความ

เปลี่ยนแปลงเพื่อพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสสำหรับการพัฒนาประเทศต่อไป ทั้งนี้ แนวคิดดังกล่าวมีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการพัฒนาประเทศตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 จนถึงปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ “คนสามารถยังชีพอยู่ได้ มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สร้างอาชีพ และกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ และมีการวางรากฐานเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่” โดยได้ระบุประเด็นการพัฒนา 4 ประการที่ควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษในระยะ 2 ปีข้างหน้า เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการฟื้นฟู และขับเคลื่อนประเทศให้สามารถ “ล้มแล้ว ลุกไว หรือ Resilience” โดย 4 ประเด็นการพัฒนาประกอบด้วย

1. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) เพื่อลดความเสี่ยงในการพึ่งพาต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจไปยังระดับท้องถิ่น ผ่านการส่งเสริมการจ้างงานโดยเฉพาะในระดับพื้นที่ และชุมชน ร่วมกับการให้ความช่วยเหลือ และพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) ให้สามารถปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้มความต้องการมากขึ้นในอนาคต เพื่อให้เศรษฐกิจฐานรากเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ
2. การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) โดยมุ่งเน้นด้านการเตรียมความพร้อม และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของเครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจหลัก (Growth Engines) ที่ประเทศไทยมีโอกาส และมีศักยภาพภายใต้ภูมิทัศน์ของเศรษฐกิจโลกแบบใหม่ ได้แก่ อุตสาหกรรม และบริการทางการแพทย์ครบวงจร การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และเน้นคุณภาพ การเกษตรมูลค่าสูง อุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่
3. การพัฒนาคุณภาพ และคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Human Capital) โดยการยกระดับ และปรับทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรม และบริการเป้าหมายที่ประเทศไทยมีโอกาส และมีศักยภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และโครงสร้างเศรษฐกิจที่ปรับเปลี่ยนไป พร้อมทั้งเยียวยาผู้ที่ได้รับปัญหาจากภาวะวิกฤต และจัดสวัสดิการทางสังคมให้เหมาะสม เพียงพอกับความจำเป็นในการดำรงชีวิตโดยเฉพาะในด้านรายได้ และสุขภาพ
4. การปรับปรุง และพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟู และพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพของประเทศ อาทิ การเร่งรัดพัฒนา และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญโดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล การปรับปรุงกฎหมาย และการดำเนินงานของภาครัฐให้ทันสมัย

การพัฒนา และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ และนวัตกรรม การเสริมสร้างความมั่นคง และศักยภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่าย การพัฒนาต่าง ๆ เพื่อลดอุปสรรค ข้อจำกัด และส่งเสริมการฟื้นฟู และพัฒนาประเทศด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สำหรับประเทศไทย จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติล่าสุดในปี 2562 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2562) จากประชากรจำนวน 21 ล้านครัวเรือน พบว่า 59.2% (12.7 ล้านครัวเรือน) มีเงินสำรองสะสมไว้ใช้ได้ไม่น้อยกว่า 3 เดือนของค่าใช้จ่ายปกติ และมีถึง 7 ล้านครัวเรือนมีเงินออมสำรองใช้ได้เพียง 1 เดือน ยิ่งพรั่นพรั้งกับวิกฤติครั้งนี้ แม้ว่าการควบคุมโรคของประเทศไทยทำได้ดี จนองค์การอนามัยโลกยกย่องในมาตรการต่าง ๆ ที่จัดการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่ก็ยังเป็นสถานการณ์ที่ยังวางใจไม่ได้ เพราะสถานการณ์การระบาด "ระลอกใหม่" ใน จ. สมุทรสาคร ซึ่งยังคงเริ่มต้น อาจจะยังส่งปัญหาต่อไปในอนาคตได้

สำหรับ วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการประมวลปัญหาใน 3 ด้าน ดังนี้

1. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ปัญหาด้านการจ้างงาน แม้ว่านักเศรษฐศาสตร์ ประเมินว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยได้ผ่านจุดต่ำสุดไปแล้วในช่วงไตรมาสสองที่ผ่านมา ซึ่งเป็นช่วงที่เราถือคาวนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ แต่ขณะเดียวกันการระบาดระลอกใหม่จากพื้นที่ จ. สมุทรสาคร ที่ยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้น ท่ามกลางการจับตาดังมาตรการที่รัฐบาลจะนำมาใช้ในระยะต่อไป ทำให้สถานการณ์ยังมีความไม่แน่นอนสูง อย่างไรก็ตาม จากบทความ เรื่อง ปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อผลแรงงานไทย (มณฑล กปิลกาญจน์, 2563) ได้นำเสนอข้อมูลเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์แนวโน้มต่อไป

อย่างไรก็ดี โครงสร้างตลาดแรงงานไทยมีลักษณะที่นายจ้างมักปรับตัวโดยการปรับเปลี่ยนชั่วโมงการทำงาน มากกว่าการเพิ่ม หรือลดคนงานแบบฉับพลัน ส่วนหนึ่งอาจมาจากการหาแรงงานที่มีทักษะเหมาะสมกับงานนั้นทำได้ยาก หรืออยู่กันมานานแบบครอบครัว ส่งผลให้ตัวเลขการจ้างงานเปลี่ยนแปลงช้ากว่าสถานะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป เมื่อเศรษฐกิจไม่ดีนายจ้างจึงพยายามรักษาลูกจ้างไว้โดยลดชั่วโมงการทำงานก่อน เมื่อมีความจำเป็นจึงค่อยเลิกจ้าง รัฐจึงมีมาตรการเพื่อบรรเทาปัญหาดังกล่าว โดยมุ่งเน้นการโอนเงินเยียวยาในช่วงที่มีการถือคาวน ซึ่งดำเนินการได้ครอบคลุม โดยผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมที่ว่างงานจะได้รับเงินสิทธิประโยชน์ และสำหรับผู้ประกันตนที่ยังมีงานทำแต่ได้รับปัญหาจะสามารถใช้สิทธิเหตุผลวิสัยซึ่งมีผู้มาใช้สิทธิกว่า 8 แสนรายในช่วงไตรมาสสอง สำหรับแรงงานนอกระบบประกันสังคมทั้งใน และนอกภาคเกษตรต่างก็ได้รับเงินเยียวยาเช่นเดียวกัน ซึ่งแท้จริงแล้ว

แรงงานไทยยังอยู่ในระบบประกันสังคมเพียงหนึ่งในสามของแรงงานทั้งหมด ทำให้เมื่อเกิดเหตุวิกฤตภาครัฐจึงต้องใช้งบประมาณในการเยียวยาเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การขยายขอบเขตโครงข่ายความคุ้มครองทางสังคมให้แรงงานเข้าสู่ระบบประกันสังคมจะเป็นวิธีป้องกันความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของประเทศได้ในระยะยาว

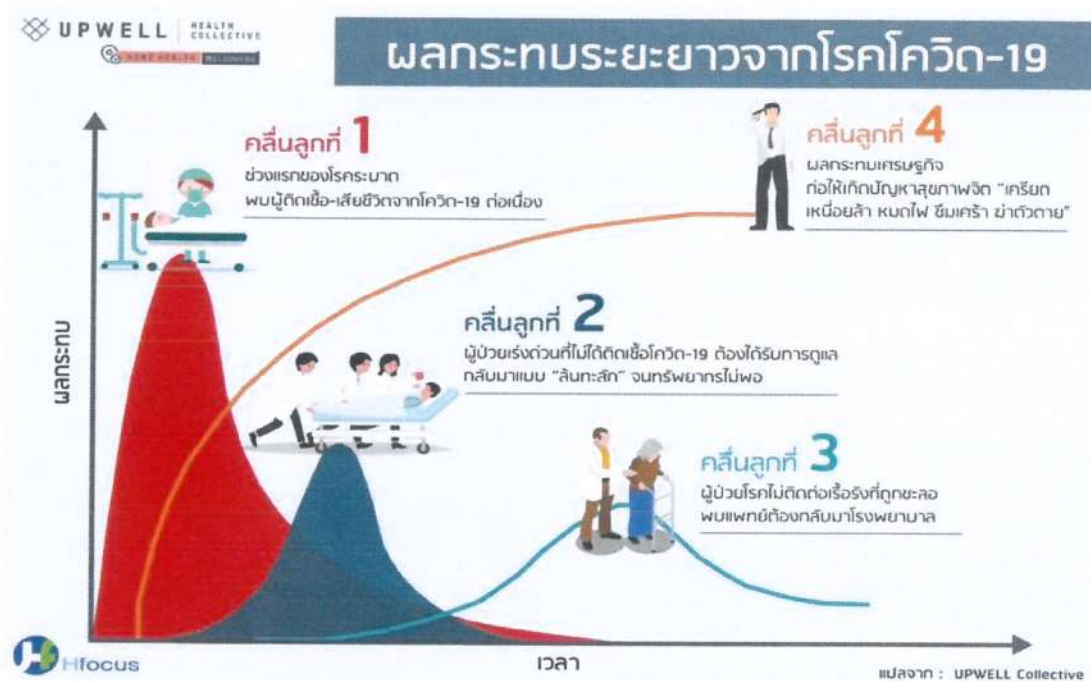
2. ผลกระทบด้านสังคม ได้แก่ ปัญหาทางการศึกษา สิ่งที่ได้เห็นได้ชัด เมื่อเกิดปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การศึกษา โรงเรียน และสถานศึกษาต่าง ๆ ต้องทำการเลื่อนการเปิดภาคเรียน ตลอดจนการสั่งปิดสถานศึกษา เพราะด้วยเหตุผลการเป็นจุดรวมตัวมีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาด แน่แน่นอนว่ามีปัญหาต่อเนื่องตามมา จากการสำรวจข้อมูลของ โครงการพัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรเพื่อพัฒนาสุขภาพ และการศึกษาของนักเรียนกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 2563) พบว่า กสศ. ได้ประมวลข้อมูลนักเรียนยากจนพิเศษเพื่อจัดสรรทุนเสมอภาค พบว่า ปี 2563 ภาคเรียนที่ 1 ซึ่งเป็นช่วงปัญหาจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีจำนวนนักเรียนที่สมัครคัดกรองทั้งสิ้น 1,831,250 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2562 จำนวน 1,558,397 คน หรือ 17.5% สะท้อนให้เห็นว่า ครัวเรียนยากจนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน อีกด้านหนึ่งเป็นผลจากความทุ่มเทตั้งใจของคุณครูทั่วประเทศที่ลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน คัดกรองนักเรียนเข้ามายังหากพิจารณาค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาเฉลี่ยของนักเรียนในโรงเรียนรัฐของเด็กที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนที่มีฐานะยากจน และยากจนพิเศษในแต่ละช่วงอายุ เด็กแต่ละคนจะมีค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าเดินทางไปโรงเรียนสูงที่สุด รองลงมา คือ ค่าธรรมเนียม ค่าเครื่องแบบ และค่าหนังสือ อุปกรณ์การเรียน และมีค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาที่สูงขึ้นเมื่อมีการเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มากกว่า 3 - 4 เท่าของรายได้ นอกจากนี้ ปัญหาจากการปิดเรียนอันยาวนาน พบว่า การไม่ได้ไปโรงเรียนประมาณ 6 สัปดาห์ อาจจะทำให้ความรู้ของเขาหายไปครึ่งปี การศึกษา ซึ่งสภาวะการถดถอยของทุนมนุษย์ (human capital) อาจจะนำไปสู่การถดถอยของการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศได้ด้วย

อีกหนึ่งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางการศึกษา คือ เรื่องความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษา รวมถึงผลลัพธ์ของการเรียนรู้แบบออนไลน์ พบว่า การเรียนรู้ที่เป็นที่นิยมของสถานศึกษาในยุค โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คือ การเรียนผ่านระบบออนไลน์ แต่ก็มีปัญหาในบางมิติ ในด้านของความเหลื่อมล้ำดิจิทัล (digital divide) ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต ทักษะความรู้ของครู และผู้ปกครองในการช่วยสนับสนุน

3. ผลกระทบด้านสุขภาพ เรื่องนี้เป็นปัญหาโดยตรงของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลกระทบต่อมวลมนุษยชาติ ในเรื่องสุขภาพจะ การระบาดครั้งนี้เป็นมหาวิกฤติล่าสุด 22 ธ.ค. 63 (กรมควบคุมโรค, 2563) พบยอดผู้ติดเชื้อ มากกว่า 77 ล้านคน

ยอดเสียชีวิตเพิ่มสูงขึ้นมากกว่า 1.7 ล้านคน มาตรการภาครัฐในการควบคุมการแพร่ระบาด รวมทั้งการปรับตัวของผู้คน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนทั่วโลก ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมหลายอย่างในชีวิตประจำวัน ไม่สามารถกระทำได้ในช่วงการระบาด โดยเฉพาะที่ใกล้ชิดกัน รวมกลุ่มกันจำนวนมาก เพราะมีความเป็นห่วงเรื่องการแพร่กระจายของเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มากที่สุด แม้ล่าสุดจะมีข่าวดีจากผลการศึกษาการทดลองวัคซีน จากบริษัท Pfizer ที่พัฒนาวัคซีนร่วมกับบริษัท BioNTech ออกมาแล้ว แต่ก็ยังไม่ชัดเจนว่า วัคซีนนี้สุดท้ายจะมีประสิทธิผลในการป้องกันโรคอย่างไรบ้าง ซึ่งโลกกำลังเฝ้ามองอยู่ อีกทั้งกระบวนการกระจายของวัคซีนให้แพร่หลายทั่วโลกจะดำเนินการได้อย่างไรบ้าง

นอกจากนี้ แนวโน้มที่จะเผชิญกับปัญหาระยะยาวจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยแบ่งเป็นคลื่น 4 ลูก ดังนี้

ภาพที่ 2 ปัญหาระยะยาวจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สรุปว่า ปัญหาที่ส่งผลต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากการระบาดที่ยาวนานทั้ง 3 ระลอกในปัจจุบัน คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจการเงิน การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ประชาชนเกิดปัญหาสุขภาพจิตใน 4 ประเด็น ได้แก่ 1. ภาวะเครียด (Stress) 2. ภาวะเหนื่อยล้าหมดไฟ (Burnout) 3. โรคซึมเศร้า (Depression) และ 4. การฆ่าตัวตาย (Suicide) ตามมาได้อีกด้วย เนื่องจากหากมีการ

ลือคความประชาชนก็ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ส่งผลให้ขาดรายได้ ดังนั้น ปัญหาที่ส่งผลต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับในประเทศไทยนั้น คือ 1. ปัญหาด้านการจ้างงาน 2. ปัญหาด้านการศึกษา 3. ปัญหาด้านสุขภาพ และปัญหาที่เกิดจากการระบาดที่ยาวนาน คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจการเงิน การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ประชาชนเกิดปัญหาสุขภาพจิตได้อีกด้วย

แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

รัฐบาลมีการประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563 และต่อมาเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2563 นายกรัฐมนตรีได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และวันที่ 26 มีนาคม 2563 ได้ประกาศข้อกำหนดตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1) โดยได้ออกข้อกำหนด และข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงได้โดยเร็ว และป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้นกระทรวงสาธารณสุขได้มีคำแนะนำเพื่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวที่สอดคล้องกับมาตรการที่ระบุไว้ว่าให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคตามที่ราชการ แต่จากสภาพปัจจุบันของปัญหาการระบาดของโรค...ด้วยมาตรการการป้องกันที่รัฐบาล? หรือ หน่วยงานอะไรที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักหรือร่วมกันในการออกมาตรการการป้องกัน การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการเสนอแนะแนวทางเลือกในการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (กระทรวงสาธารณสุข, 2563)

แนวทางที่ 1 ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีด้วยกันหลักการ 3 ล. คือ “ลด เลี่ยง ดูแล” อธิบายได้ ดังนี้

1. ลดสัมผัส ด้วยการล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่ และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้ง ก่อนรับประทานอาหาร หลังใช้ส้วม หรือหลังจากไอ จาม หรือหลังสัมผัสจุดเสี่ยงที่มีผู้ใช้งานร่วมกันในที่สาธารณะ เช่น กลอน หรือลูกบิดประตูราวจับ หรือราวบันได เป็นต้น ลดการปนเปื้อน และแพร่กระจายเชื้อโรค โดยเฉพาะเมื่อไอ หรือจาม ควรใช้ผ้า หรือกระดาษทิชชู ปิดปาก จมูก แล้วนำไปทิ้งในถังขยะที่มีฝาปิด หากไม่มี ให้จามใส่ข้อศอก โดยยกแขนข้างใดข้างหนึ่งมาจับไหล่ตัวเองฝั่งตรงข้าม และยกมุมข้อศอกปิดปาก และจมูกตนเองก่อน ไอ จามทุกครั้ง เมื่อเจ็บป่วยให้ใช้หน้ากากอนามัย

2. เลี่ยงจุดเสี่ยง คือ หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น แออัด หรือพื้นที่ปิด โดยเฉพาะผู้สูงอายุ เด็ก และสตรีตั้งครรภ์ หากจำเป็นให้ใส่หน้ากากตามความเหมาะสม เช่น หน้ากากผ้า หลีกเลี่ยง หรืออยู่ห่างจากผู้ที่มีอาการไอ จาม และมีความเสี่ยงว่าจะติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ อย่างน้อย 1 เมตร หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น ผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ผู้สูงอายุที่อายุมากกว่า 70 ปี ผู้มีโรคเรื้อรัง เช่น เบาหวาน โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคปอด และเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ให้เลี่ยงการออกนอกบ้าน เว้นแต่จำเป็น ให้ออกนอกบ้านน้อยที่สุด ในระยะเวลาสั้นที่สุด

3. ดูแลสุขภาพตนเอง และสังคม ดูแลตัวเองด้วยการเลือกทานอาหารที่ร้อน หรือปรุงสุกใหม่ ๆ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ และพักผ่อนให้เพียงพอ หากเดินทางกลับจากประเทศ หรือพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ควรกักตัวเองที่บ้าน 14 วัน และปฏิบัติตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข รักษาระยะห่างทางสังคม ด้วยการอยู่ที่บ้าน หรือเลือกทำงานที่บ้าน หากออกนอกบ้านให้รักษาระยะห่างระหว่างบุคคลไม่น้อยกว่า 1 - 2 เมตร ในทุกที่ทุกเวลา

แนวทางที่ 2 การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ร่วมกับมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

1. การใช้เครื่อง UVC และ Ozone ในการกำจัดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง โดยฉายในพื้นที่ที่ต้องการ รังสี UV นั้น ถูกแบ่งออกเป็น 3 ช่วงด้วยกัน คือ รังสี UVA, UVB และ UVC โดยช่วงของความยาวคลื่นที่เหมาะสมสำหรับการฆ่าเชื้อโรคได้ คือ ช่วง 200 – 313 nm ซึ่งจะสามารถฆ่าเชื้อโรคต่างๆได้ ไม่ว่าจะเป็นเชื้อจุลินทรีย์ เช่น แบคทีเรีย ยีสต์ เห็ดและรา รวมถึงไวรัสชนิดที่เป็น DNA และ RNA ได้ โดยช่วงความยาวคลื่นดังกล่าวนี้จะครอบคลุมในช่วงของรังสี UVC และ UVB นั่นเอง ซึ่งความยาวคลื่นที่เหมาะสมที่สุดในการฆ่าเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คือ ประมาณ 265 nm นั่นก็คืออยู่ในย่านของรังสี UVC โดยอ้างอิงจากสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ ทำให้เราสามารถนำรังสี UVC มาทำการฆ่าเชื้อดังกล่าวได้นั่นเอง

โดยอุปกรณ์ที่เรานิยมนำมาใช้ในการฆ่าเชื้อโรคจะใช้เป็นหลอดรังสี UVC มีชื่อเรียกทั่วไปว่า หลอดกำจัดเชื้อโรค (Germicidal lamp) ซึ่งเป็นหลอดไอปรอทที่มีแรงดันภายในหลอดต่ำ จะเปล่งรังสี UVC ที่ความยาวคลื่น 254 nm เป็นส่วนใหญ่ และเปล่งรังสี UVC ที่ความยาวคลื่น 185 nm รองลงมา โดยระยะเวลาในการฆ่าเชื่อนั้นมีตั้งแต่ 30,60 วินาที จนถึง 30 นาทีขึ้นอยู่กับช่วงปริมาณความเข้มของรังสี UVC และระยะห่างที่ใช้ในการฆ่าเชื้อ โดยอ้างอิงจากงานวิจัยในต่างประเทศ พบว่าการใช้ปริมาณรังสี UVC ที่มากกว่า $3,240 \text{ J} / \text{m}^2$ จะสามารถกำจัดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ P9 ที่ก่อให้เกิดโรคซาร์ (SARS) ได้หมด ดังนั้นเมื่อเทียบเคียง

เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ดังกล่าวนี้จึงสามารถใช้รังสี UVC ในการการฆ่าเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นี้ได้

2. การใช้เครื่องพ่นหมอกฆ่าเชื้อประยุกต์ให้ครอบคลุมพื้นที่ที่ต้องการป้องกัน เหมาะกับพื้นที่ที่มีคนจำนวนมาก โดยเครื่องพ่นหมอกฆ่าเชื้อจะอัดสารเหลวฆ่าเชื้อที่มีคุณสมบัติมนุษยสัมผัสได้ และพ่นออกมาในลักษณะหมอกควัน ทำให้ละอองหมอกครอบคลุมพื้นที่และมีประสิทธิภาพในการกำจัดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างทั่วถึง

3. การใช้ฟิล์มนาโนเคลือบผิวสัมผัส ซึ่งฟิล์มจะปล่อยประจุนาโนออกมากำจัดไวรัสโคโรนา 2019 รวมทั้งแบคทีเรีย ทำให้บริเวณที่มีการสัมผัสสาธารณะปลอดภัย

แนวทางที่ 3 การใช้วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (กรมควบคุมโรค, 2564) โดยในปัจจุบันมีวัคซีนที่ขึ้นทะเบียนสำหรับใช้ในภาวะฉุกเฉิน (ณ เดือนมกราคม 2564) 9 ชนิด เป็นของสาธารณรัฐประชาชนจีน 4 ชนิด รัสเซีย 2 ชนิด สหรัฐอเมริกา 2 ชนิด และสหราชอาณาจักร 1 ชนิด โดยวัคซีนของสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่ 1) Ad5-nCoV ของบริษัท CanSino Biologics ใช้ adenovirus 5 เป็น viral vector ซึ่งถ้าติดเชื้อ adenovirus มาก่อนจะไม่ได้ผล 2) Inactivated vaccine Sinopharm Wuhan Institute of Biological Products ของรัฐบาลจีน 3) Inactivated vaccine Sinopharm, Beijing Institute of Biological Products ของรัฐบาลจีน 4) Inactivated vaccine ชื่อ Corona Vac บริษัท Sinovac Biotech ซึ่งรัฐบาลของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนลาวซื้อมาใช้

อย่างไรก็ดี ผลระยะยาวของ Inactivated vaccine ยังไม่ทราบ จากหลักฐานพบว่า inactivated vaccine ของไวรัสที่ขอบระบบทางเดินหายใจ ได้แก่ measles, respiratory syncytial virus (RSV) ใช้แล้วมีอาการหนักขึ้น วัคซีนของประเทศรัสเซีย ได้แก่ 1) Sputnik V ของ Gamaleya National Center of Epidemiology and Microbiology ร่วมกับ Russian research institute ใช้ adenovirus 5 และ 6 เป็น vector และ 2) EpiVacCirona เป็น small viral protein ของ Vector Institute BEKTOP (Russia) วัคซีนของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นชนิด mRNA vaccine คือ 1) BNT162N2 ที่ร่วมผลิตโดยบริษัทไฟเซอร์ (Pfizer) ของสหรัฐฯ และบริษัท ไบโอเอ็นเทค (BioNTech) ของเยอรมนี และ 2) mRNA-1273 ของบริษัท โมเดอร์นา (Moderna) และวัคซีนของสหราชอาณาจักร คือ ChAdOx1 nCoV-19 พัฒนาขึ้นจาก Adenovirus ของลิงชิมแปนซี เป็น nonreplicate viral vector ซึ่งประเทศไทยได้ร่วมผลิตโดยบริษัทสยามไบโอไซเอนซ์ จำกัด (Siam Biosciences) และเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2563 องค์การอนามัยโลก (WHO) เห็นชอบรับรองวัคซีน BNT162N2 ของไฟเซอร์ และไบโอเอ็นเทค เป็นวัคซีนตัวแรกที่ได้รับ “การรับรองใช้ในกรณีฉุกเฉิน” นับตั้งแต่ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่อุบัติขึ้นในจีนซึ่งสหรัฐอเมริกาได้เริ่มฉีดไปแล้วตั้งแต่กลางเดือนธันวาคม 2563 รวม 2.8 ล้านคน จากประชากร 328 ล้านคน โดยให้

บุคลากรทางการแพทย์ที่ทำงานแนวหน้า (Frontlines) ต่อมาเป็นแพทย์ทั่วไป ผู้สูงวัยใน Nursing homes โดยเฉพาะคนอายุมากกว่า 75 ปี เพื่อลดอัตราการตาย และประชาชน ตามลำดับ นอกจากนี้ในประเทศต่างๆ ได้เริ่มฉีดวัคซีนให้กับประชาชนแล้วเช่นกัน เช่น วัคซีน Corona Vac ประเทศจีน วัคซีน Sputnik V ประเทศรัสเซีย และ วัคซีน AstraZeneca-Oxford ในสหราชอาณาจักร ซึ่งจำกัดไม่ให้ฉีดในกลุ่มเด็ก เป็นต้น

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จนได้ทราบข้อมูลมา และสามารถอธิบายได้ ดังต่อไปนี้

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทยได้ส่งปัญหาอย่างกว้างขวาง และรุนแรง แม้ว่าที่ผ่านมาประเทศไทยจะประสบความสำเร็จในการป้องกันและควบคุมโรค ทว่าการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง และต่อเนื่องได้ส่งปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคม จนก่อให้เกิดความปกติใหม่ (New Normal) ในขณะเดียวกัน แนวโน้มสำคัญของโลก (Mega Trends) อีกนัยหนึ่งการ ท่ามกลางความปั่นป่วน และการเปลี่ยนแปลง (VUCA World) จะเป็นปัจจัยเร่งสำคัญ ทำให้ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ เงื่อนไข และบริบทการพัฒนาใหม่ของประเทศยิ่งขึ้น

ปัญหาที่ส่งผลต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับประเทศไทย จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติล่าสุดในปี 2562 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2562) จากประชากรจำนวน 21 ล้านครัวเรือน พบว่า 59.2% (12.7 ล้านครัวเรือน) มีเงินสำรองสะสมไว้ใช้ได้ไม่น้อยกว่า 3 เดือนของค่าใช้จ่ายปกติ และมีถึง 7 ล้านครัวเรือนมีเงินออมสำรองใช้ได้เพียง 1 เดือน ยิ่งพรั่นพริ่งกับวิกฤติครั้งนี้ แม้ว่าการควบคุมโรคของประเทศไทยทำได้ดี จนองค์การอนามัยโลกยกย่องในมาตรการต่าง ๆ ที่จัดการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่ก็ยังเป็นสถานการณ์ที่ยังวางใจไม่ได้ เพราะสถานการณ์การระบาด "ระลอกใหม่" ใน จ. สมุทรสาคร ซึ่งยังคงเริ่มต้น อาจจะยังส่งปัญหาต่อไปในอนาคตได้

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้ง 3 ด้าน คือ 1. ปัญหาด้านการจ้างงาน 2. ปัญหาด้านการศึกษา และ 3. ปัญหาด้านสุขภาพ และยังมีวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่ยาวนาน 4 ประเด็น ได้แก่ 1. ภาวะเครียด 2. ภาวะเหนื่อยล้าหมดไฟ 3. โรคซึมเศร้า และ 4. การฆ่าตัวตาย ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นนี้ เป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขในระยะยาวโดยการนำแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 - 2565 มาเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหาลงให้เกิดปัญหาที่ส่งผลต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้

แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แนวทางที่ 1 มีหลักการ 3 ล. คือ “ลด เลี่ยง ดูแล” คือ 1. ลดสัมผัส ด้วยการล้างมือให้สะอาด ด้วยสบู่ และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้งก่อนรับประทานอาหาร หลังใช้ส้วม หรือหลังจาก ไอ จาม หรือหลังสัมผัสจุดเสี่ยงที่มีผู้ใช้งานร่วมกันในที่สาธารณะ 2. เลี่ยงจุดเสี่ยง คือ หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น แออัด หรือพื้นที่ปิด โดยเฉพาะผู้สูงอายุ เด็ก และ สตรีตั้งครรภ์ และ 3. ดูแลสุขภาพตนเอง และสังคม

แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แนวทางที่ 2 คือ การนำเทคโนโลยีที่นำมาปรับใช้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีดังนี้ 1. การใช้เครื่อง UVC และ Ozone ในการกำจัดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง โดยฉายในพื้นที่ที่ต้องการ 2. การใช้เครื่องพ่นหมอกฆ่าเชื้อ ประยุกต์ให้ครอบคลุมพื้นที่ที่ต้องการป้องกัน และ 3. การใช้ฟิล์มนาโนเคลือบผิวสัมผัส ซึ่งฟิล์ม จะปล่อยประจุนาโนออกมากำจัดไวรัสโคโรนา 2019 รวมทั้งแบคทีเรีย ทำให้บริเวณที่มีการสัมผัส สาธารณะปลอดภัย

แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แนวทางที่ 3 คือ การใช้วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยในปัจจุบันมีวัคซีนที่ขึ้นทะเบียน สำหรับใช้ในภาวะฉุกเฉิน (ณ เดือนมกราคม 2564) 9 ชนิด เป็นของสาธารณรัฐประชาชนจีน 4 ชนิด รัสเซีย 2 ชนิด สหรัฐอเมริกา 2 ชนิด และสหราชอาณาจักร 1 ชนิด ซึ่งประเทศไทยได้ร่วม ผลิตโดยบริษัทสยามไบโอไซเอนซ์ จำกัด (Siam Biosciences) และเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2563 องค์การอนามัยโลก (WHO) เห็นชอบรับรองวัคซีน BNT162N2 ของไฟเซอร์ และไบโอเอ็นเทค เป็นวัคซีนตัวแรกที่ได้รับ “การรับรองใช้ในกรณีฉุกเฉิน” นับตั้งแต่ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่อุบัติ ขึ้นในจีน โดยให้บุคลากรทางการแพทย์ที่ทำงานแนวหน้า ต่อมาเป็นแพทย์ทั่วไป ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะคนอายุมากกว่า 75 ปี เพื่อลดอัตราการตาย และประชาชน ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม การให้วัคซีนไม่ได้ช่วยลดการแพร่ระบาด แต่สามารถลดความรุนแรงในผู้ติดเชื้อได้ เท่านั้น ซึ่งกว่าแรงเหวี่ยงของการระบาดที่ดำเนินอยู่จะชะลอลง หรือจนกว่าจะฉีดวัคซีนให้ ประชากรมากพอต่อการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ (herd immunity) ต้องให้วัคซีนถึงร้อยละ 70 - 80 ของประชากร แต่ด้วยข้อจำกัดการฉีดวัคซีนที่ไม่สามารถให้ในกลุ่มเด็กเพราะยังไม่มี การทดลอง หรือสรุปผลการทดลองที่ชัดเจน ย่อมทำให้ประชากรกลุ่มเด็กไม่มีภูมิคุ้มกัน ประกอบกับการนำ วัคซีนมาใช้ในคนจำนวนมากในทวีปต่างๆ ซึ่งมีความต่างกันของประชากร อายุ เพศ และวัย ประสิทธิภาพที่ได้จริงจะแตกต่างกัน ตลอดจนระยะเวลาที่จะป้องกันโรคได้ซึ่งยังไม่รวมถึง ผลใน การป้องกันเชื้อกลายพันธุ์ ด้วยเหตุนี้การให้วัคซีนเป็นมาตรการหลักจึงต้องใช้เวลาในการติดตาม ในการฉีดจริงอีกระยะหนึ่ง

บทที่ 4

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง รูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อศึกษาปัญหาที่ส่งผลต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเพื่อเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้ได้ข้อสรุปของการวิจัยซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังต่อไปนี้

สภาพปัจจุบันในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ส่งปัญหาต่อประเทศไทยอย่างกว้างขวางและรุนแรง แม้ว่าที่ผ่านมาประเทศไทยจะประสบความสำเร็จในการป้องกัน และควบคุมโรค ทว่าการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง และต่อเนื่องได้ส่งปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคม จนก่อให้เกิดความปกติใหม่ (New Normal) ในขณะเดียวกัน แนวโน้มสำคัญของโลกอีก นานัปการ ท่ามกลางความปั่นป่วน และการเปลี่ยนแปลง (VUCA World) จะเป็นปัจจัยเร่ง สำคัญ ทำให้ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นต้อง ได้รับการพิจารณาทบทวนให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ เงื่อนไข และบริบทการพัฒนา ใหม่ของประเทศยิ่งขึ้น

ปัญหาที่ส่งผลต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับใน ประเทศไทยนั้น คือ 1. ปัญหาด้านการจ้างงาน 2. ปัญหาด้านการศึกษา 3. ปัญหาด้านสุขภาพ และปัญหาที่เกิดจากการระบาดที่ยาวนาน คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจการเงิน การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ประชาชนเกิดปัญหาสุขภาพจิตได้อีกด้วย

แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คือ การนำแนวทางการพัฒนาจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญเป็น พิเศษ และประเด็นการพัฒนาเพิ่มเติม ซึ่งจำเป็นต้องเร่งดำเนินการ เพื่อให้สามารถรับมือ และเตรียมความพร้อมในการเยียวยาช่วยเหลือผู้ที่ได้รับปัญหา พื้นฟูกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมให้เข้าสู่ภาวะปกติ รวมทั้งแนวทางที่ 1 หลักการ 3 ล. คือ “ลด เลี่ยง ดูแล” แนวทางที่ 2 คือ เทคโนโลยีที่นำมาปรับใช้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และแนวทางที่ 3 คือ การใช้วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งทั้ง 3 แนวทางนี้ จะเป็นเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงมาเป็น “จุดเปลี่ยน” ในการขับเคลื่อนประเทศ ไปสู่จุดหมายใหม่ที่ดีกว่าในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั่วโลกและในประเทศไทย จะเห็นได้ว่าก่อนที่จะมีวัคซีนใช้อย่างแพร่หลาย และมีสัดส่วนของประชากรที่ได้รับวัคซีนมากพอทำให้เกิดภูมิคุ้มกันหมู่ นั้น ยังต้องใช้ระยะเวลาสักกระยะหนึ่งอาจนานกว่า 1 ปี แต่การเดินทางท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่จำต้องมีการเดินทาง ไม่สามารถปิด หรือหยุดได้อย่างสิ้นเชิง ประชาชนยังจำเป็นที่จะต้องเดินทางระหว่างอำเภอ จังหวัด หรือข้ามประเทศ ดังนั้น ควรจัดทำคำแนะนำการเตรียมความพร้อมเพื่อการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้เดินทางในประเทศไทยขึ้น โดยเน้นให้ผู้เดินทางที่มาจากต่างประเทศ และผู้ที่อยู่ในประเทศไทยซึ่งมีความจำเป็นเดินทาง/ท่องเที่ยวภายในประเทศ ได้ศึกษาข้อมูลรายละเอียดก่อนการเดินทาง ข้อควรระวัง และหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจพบเจอ เพื่อให้สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้บรรลุวัตถุประสงค์ ปลอดภัยปลอดภัยในช่วงยกระดับการควบคุมการระบาดระลอกใหม่นี้

2. ข้อเสนอแนะด้านเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะด้านเทคโนโลยีที่นำมาปรับใช้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2.1 การใช้เครื่อง UVC และ Ozone ในการกำจัดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง โดยฉายในพื้นที่ที่ต้องการ

2.2 การใช้เครื่องพ่นหมอกฆ่าเชื้อประยุกต์ให้ครอบคลุมพื้นที่ที่ต้องการป้องกัน

2.3 การใช้ฟิล์มนาโนเคลือบผิวสัมผัส ซึ่งฟิล์มจะปล่อยประจุนาโนออกมากำจัดไวรัสโคโรนา 2019 รวมทั้งแบคทีเรีย ทำให้บริเวณที่มีการสัมผัสสาธารณะปลอดภัย

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษารูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มุ่งเน้นศึกษาในเรื่องของ การดูแล และป้องกันกับกลุ่มเสี่ยง เช่น ผู้สูงอายุ เด็ก สตรีมีครรภ์ และผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว โดยให้ศึกษารูปแบบในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามข้อกำหนด และแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้กำหนดเอาไว้ในพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1) เพื่อให้ได้แนวทางการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- การระบาดทั่วของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562 - 2563. เข้าถึงเมื่อ 8 มีนาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>.
- การประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ. คลังข้อมูลเก่าเก็บจากแหล่งเดิมเมื่อ 31 มกราคม 2563. เข้าถึงเมื่อ 30 มกราคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>.
- กระทรวงสาธารณสุข. 2563. แนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อการจัดการภาวะระบาดของโรคโควิด - 19 ในข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1).
- กรมควบคุมโรค. แนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) หรือโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 3 มกราคม 2564. เข้าถึงได้จาก https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/int_protection.php
- การระบาดทั่วของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562 - 2563. เข้าถึงเมื่อ 8 March 2020. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>.
- กรมควบคุมโรค. (2563). โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19). [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 25 ธันวาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php>
- กระทรวงสาธารณสุข. (2563). ปัญหาระยะยาวจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019.
- กรมควบคุมโรค. (2564). สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มาตรการสาธารณสุข และปัญหาอุปสรรคการป้องกันควบคุมโรคในผู้เดินทาง. กลุ่มโรคติดต่อระหว่างประเทศ กองโรคติดต่อทั่วไป. 14 มกราคม 2564.
- ทรู ซาแนล. (2563). รายงานพิเศษ รวม 5 ผลกระทบโควิด - 19 ในปี 2020. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 25 ธันวาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://news.trueid.net/detail/VGJ91QAKKvqN>

- มณฑลที กปิลกาญจน์. ดร. (2563). *ผลกระทบโควิด - 19 ต่อผลแรงงานไทย*. งานวิจัยเชิงสัมมนาทางวิชาการ. กรุงเทพมหานคร.
- ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558. 8 กันยายน 2558. เล่ม 132 ตอนที่ 86 ก หน้า 26.
- ราชกิจจานุเบกษา. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก. 13 ตุลาคม 2561.
- ร่าง. 2563. แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. 2564 - 2565.
- ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - 19 กองทัพบก. *คู่มือทหารด้านภัยโควิด - 19*. กองทัพบก.
- สถานการณ์โควิด - 19. เข้าถึงเมื่อ 8 เมษายน 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/informationcovid19>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2562). *รายงานสถานการณ์โควิด - 19 มาตรการต่างๆ คำแนะนำสำหรับประชาชน*.
- เอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็น. (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. 2564 - 2565.
- องค์กรเพื่อการวิจัย เวลล์คัม ทรัสต์ (Wellcome Trust). *โควิด - 19 : ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ส่งผลต่อร่างกายคนเราแตกต่างกันอย่างไร*. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 4 กันยายน 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.bbc.com/thai/features-54029451>
- องค์การอนามัยโลก. (2563). *ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ*. เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563.
- Centers for Disease Control and Prevention. 2020. 2019 Novel Coronavirus, Wuhan, China. Available: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/index.html> (28 January 2020).
- THE STANDARD. (2563). *สรุปเหตุการณ์สำคัญตลอด 12 วัน หลังโควิด - 19 แพร่ระบาดระลอกใหม่*. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 3 มกราคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://thestandard.co/12-days-after-coronavirus-new-wave-hit/>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	นาย สรวีย์ รัชพิทักษ์ถิรดา
วัน เดือน ปีเกิด	24 พฤษภาคม 2522
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2555	ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) เอกการปกครอง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2556	ปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิตโครงการการจัดการ ทางการเมือง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2556	อนุกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา สภากรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2556	ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
พ.ศ. 2558	คณะทำงานศึกษาการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พ.ศ. 2558	คณะทำงานด้านงบประมาณ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พ.ศ. 2558	อนุกรรมการด้านการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พ.ศ. 2558	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการการปกครอง ท้องถิ่น สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ตำแหน่งปัจจุบัน	
พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ราชพิทักษ์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด

